

EESC info

European Economic and Social Committee

A bridge between Europe and organised civil society

December 2023 | NL

[Hoe kijkt de burger ertegenaan? - S4 aflevering 3 - COP28: zal Dubai voor de broodnodige antwoorden zorgen?](#)

Welkom bij Hoe kijkt de burger ertegenaan, de podcast van het Europees Economisch en Sociaal Comité. In deze aflevering duiken we in de komende COP28 in Dubai, waar de wereld samenkomt om het dringende probleem van de klimaatverandering aan te pakken. Verhelderende standpunten komen van: klimaatjournalist **Anna Gumbau**, jongerenafgevaardigde van het EESC **Diandra Ní Bhuachalla**, oprichter en CEO van Sustainable Public Affairs **Willem Vriesendorp** en **Jule Könneke** van het Deutsches Institut für Internationale Politik und Sicherheit.

We beginnen met Anna Gumbau's perspectief op de omstreden keuze voor Dubai als locatie en gaan in op de uitdagingen waarmee journalisten worden geconfronteerd bij het verslaan van zulke belangrijke evenementen. Diandra Ní Bhuachalla laat haar licht schijnen over de urgentie van de bijdrage van jongeren aan klimaatdebatten en deelt de hoop op een non-proliferatieverdrag voor fossiele brandstoffen. Willem Vriesendorp benadrukt dat bedrijven het initiatief moeten nemen op het gebied van duurzaamheid, terwijl Jule Könneke de veiligheidsaspecten van het klimaatbeleid en de rol van het maatschappelijk middenveld tegen het licht houdt. (tk)

This page is also available in:

- [ES](#)
- [BG](#)
- [CS](#)
- [DA](#)
- [EN](#)

- [DE](#)
- [ET](#)
- [FR](#)
- [EL](#)
- [GA](#)
- [HR](#)
- [IT](#)
- [LV](#)
- [LT](#)
- [HU](#)
- [MT](#)
- [PL](#)
- [PT](#)
- [FI](#)
- [RO](#)
- [SK](#)
- [SL](#)
- [SV](#)

Available Languages:

ES	BG	CS	DA	EN	DE	ET	FR	EL	GA	HR	IT	LV	LT	HU	MT
NL	PL	PT	FI	RO	SK	SL	SV								

HOOFDARTIKEL

Woord vooraf

Beste lezers,

Nu 2023 op zijn laatste benen loopt, wil ik graag even stilstaan bij de belangrijkste zaken die ons Comité het voorbije jaar heeft bereikt.

Bij mijn aantreden in april heb ik het streven uitgesproken om **van het EESC een meer inclusief en open platform te maken** waar (met name **jonge**) Europeanen hun standpunten en zorgen kenbaar kunnen maken. Ik ben er trots op dat het EESC grote vooruitgang heeft geboekt en nu als eerste EU-instelling de EU-jeugdtest heeft ingevoerd. Dit betekent dat jongeren een rol zullen gaan spelen in onze

advieswerkzaamheden door hun mening te geven over thema's

– virtuele werelden, economie en democratie – die voor hun toekomst belangrijk zijn. De EESC-Jongerengroep zal deze activiteiten nauwlettend in de gaten houden en de jongereninitiatieven in

ons huis aansturen.

We hebben opgeroepen tot een **Blue Deal van de EU** – een alomvattende waterstrategie voor Europa. Ons Comité dringt er collectief op aan dat de volgende Europese Commissie deze kwestie als een beleidsprioriteit aanmerkt. Ik geloof dat we een dynamiek op gang hebben gebracht en dat we de schwing erin moeten houden. Nu we steeds vaker te maken krijgen met droogte, overstromingen en hittegolven komt de Europese Blue Deal geen dag te vroeg. Europa heeft dringend een specifieke, sectoroverschrijdende aanpak van waterbeheer nodig; er is geen tijd te verliezen.

Ons continent wordt geconfronteerd met een nieuwe geopolitieke context. Zoals voorzitter Von der Leyen al zei, moeten we gehoor geven aan de roep van de geschiedenis. Ik ben stellig van mening dat de kandidaat-lidstaten van de EU behoefte hebben aan concrete maatregelen. Het EESC draagt zijn steentje bij door het voortouw te nemen en de kandidaat-lidstaten van de EU geleidelijk te integreren. We hebben het initiatief **“leden uit kandidaat-lidstaten” (ECM’s)** op touw gezet. Dit behelst dat vertegenwoordigers van het maatschappelijk middenveld van de kandidaat-lidstaten van de EU vanaf 2024 zullen meedoen aan onze advieswerkzaamheden. Ik heb afgevaardigden van maatschappelijke organisaties van de Westelijke Balkan gesproken tijdens ons forum van het maatschappelijk middenveld in Thessaloniki, en vertegenwoordigers uit Oekraïne tijdens mijn laatste bezoek aan Kiev. Mijn boodschap was duidelijk: **het EESC is een betrouwbare partner die de daad bij het woord voegt**. Ik ben ervan overtuigd dat dit de juiste weg is.

Dit zijn slechts enkele van de hoogtepunten van 2023 en ik wil er nog eens op wijzen dat deze mijlpalen niet hadden kunnen worden bereikt zonder de gezamenlijke inspanningen van dit huis – onze leden en ons personeel. Ik wil u graag danken voor uw inzet om te verwoorden wat er in de samenleving leeft.

Vanaf het begin van 2024 zal België in de Raad van de EU de voorzittershamer hanteren. Ik wil onze collega’s uit Spanje hartelijk danken voor de ijver en toewijding die zij gedurende het Spaanse voorzitterschap aan de dag hebben gelegd en verheug me erop om samen te werken met het Belgische voorzitterschap.

Ik wens u prettige feestdagen en zie ernaar uit om volgend jaar ons belangrijke werk voort te zetten.

Oliver Röpke

Voorzitter van het EESC

VOOR IN UW AGENDA

13-14 december 2023, Brussel

EESC-zitting

15 december 2023, Brussel

[Hoe kunnen we de uitvoering van de langetermijnvisie voor de plattelandsgebieden in de EU bevorderen?](#)

18 december 2023, Brussel

[Het juiste pad voor de EU-economie in 2024](#)

METEEN TER ZAKE!

In onze rubriek 'Meteen ter zake!' verwelkomen wij Diandra Ní Bhuachalla, die het Europees Economisch en Sociaal Comité als jongerenafgevaardigde bij de VN-klimaatconferenties (COP) in 2023 en 2024 zal vertegenwoordigen.

Diandra Ní Bhuachalla is de jongerenafgevaardigde van het EESC voor de COP28 en COP29. Zij is ook een van de *future generations global ambassadors* van het Office of the Future Generations Commissioner for Wales en Foundations for Tomorrow, lid van het SDG4-netwerk van jongeren en studenten van Unesco, en *common futures conversations fellow* bij het Chatham House. Diandra was in 2021-22 de Ierse jongerenafgevaardigde bij de Verenigde Naties en werkt nu samen met de National Youth Council van Ierland, waar ze het Climate Youth Delegate programma coördineert. Ze is al 12 jaar actief op lokaal, nationaal en internationaal niveau en richt zich op gendergelijkheid, hoogwaardig onderwijs, klimaatrechtvaardigheid en vrede en veiligheid. Diandra behaalde een honours bachelor in bestuurskunde, een bachelor in de rechten en een master in internationaal overheidsbeleid en diplomatie aan het University College Cork.

“ALS DE RECENTE KLIMAATRAMPEN NIET VOLSTAAN OM TIJDENS DE COP28 TOT EEN AKKOORD TE KOMEN, WAT DAT WEL?”

Als jonge afgevaardigde die voor het eerst een COP bijwoont, ga ik deze met een open geest en een vleugje naïef optimisme tegemoet. De wereldwijde temperaturen zijn deze week tot meer dan 2 graden boven de pre-industriële niveaus gestegen. Als dit feit, samen met de verschrikkelijke overstromingen, bosbranden, droogteperiodes en aardbevingen die we alleen dit jaar al in de hele wereld hebben meegemaakt, niet genoeg is om het eens te worden over de beëindiging van het gebruik van fossiele brandstoffen, zoals staat in het voorgestelde non-proliferatieverdrag voor fossiele brandstoffen, dan weet ik niet wat er dan wel

voor nodig is.

Het is geen seconde te vroeg dat de werkzaamheden van onze delegatie gericht zullen zijn op landbouw en voedselzekerheid, het werkprogramma voor een rechtvaardige transitie en klimaatfinanciering. Zelf heb ik bijzondere belangstelling voor klimaatrechtvaardigheid en het snijvlak van klimaatverandering met gendergelijkheid en vrede & veiligheid.

Hoewel jongeren vrijwel nooit mogen aanschuiven aan de onderhandelingstafel, denk ik dat onze stem een cruciale rol speelt bij het vormgeven van de resultaten van de COP28. Ik ben ervan overtuigd dat als er vandaag klimaatakkoorden zijn – hoe ontoereikend ze ook mogen zijn in vergelijking met de werkelijke behoeften in dit opzicht – we dat te danken hebben aan de niet aflatende druk van jongeren op beleidsmakers. Ik geloof dat de stem van jongeren net zo belangrijk is en dat naar hen moet worden geluisterd, zeker als je bedenkt dat wij het langst geconfronteerd zullen worden met de gevolgen van het uitblijven van klimaatactie.

Mijn passie voor klimaatactie komt voort uit drie belangrijke factoren:

- Het besef dat klimaatverandering geen onderscheid maakt en andere problemen, bijvoorbeeld op het gebied van gendergelijkheid en vrede en veiligheid, verergert.
- De overvloed aan informatie die gemakkelijk toegankelijk is, waardoor jongeren zichzelf kunnen informeren en bewust worden van de wereldwijde gevolgen van klimaatverandering.
- De frustratie over het gebrek aan klimaatactie door de besluitvormers, waardoor we ons genoodzaakt zien verandering te eisen.

Ik sta te popelen om op de COP28 mensen met verschillende achtergronden te ontmoeten, naar hun verhalen te luisteren, mijn kennis uit te breiden en weer hoop voor de toekomst te krijgen. Ik blijf echter bezorgd over de mogelijkheid dat deze optimistische spanning kan omslaan in angst: alles valt of staat met de geschiktheid van de overeengekomen maatregelen, en of zij zullen worden uitgevoerd.

“EEN VRAAG VOOR ...”

Een vraag voor...

In onze rubriek “Een vraag voor ...” vertelt EESC-lid **Dovilė Juodkaitė** ons meer over haar recente advies over de herziening van de EU-richtlijn inzake de bescherming van de rechten van slachtoffers van misdrijven.

“Slachtoffers moeten meer rechten krijgen en in de hele EU kunnen rekenen op steun en bescherming.”

EESC Info: Volgens gegevens van de Europese Commissie wordt jaarlijks 15 % van de Europeanen slachtoffer van een misdrijf. Slachtoffers hebben geen toegang tot informatie en krijgen geen ondersteuning of bescherming. Wat stelt het EESC voor in verband met de vaststelling van minimumnormen voor de rechten, de ondersteuning en de bescherming van slachtoffers

van misdrijven?

Dovilė Juodkaitė: Met haar voorstel voor een herziening van de richtlijn slachtofferrechten wil de Europese Commissie de rechten, ondersteuning en bescherming van slachtoffers in de hele EU verbeteren. Doel van het voorstel is de belangrijkste rechten van slachtoffers tijdens de hele rechtsgang te waarborgen – toegang tot informatie, individuele ondersteuning, procedurele rechten en schadeloosstelling. Het EESC staat achter het voorstel en richt zich op een aantal specifieke bepalingen die voor verbetering vatbaar zijn.

Hoewel een rangorde van slachtoffers en soorten strafbare feiten uit den boze is, kunnen sommige slachtoffers extra ondersteuning nodig hebben. Het Comité is ingenomen met de wijzigingen ter verbetering van de individuele beoordeling van slachtoffers en steunt specifieke maatregelen voor kwetsbare slachtoffers, waaronder kinderen en personen met een handicap.

Gezien de verschillen tussen de lidstaten stelt het Comité voor dat de Commissie gedetailleerde richtsnoeren voor de beoordeling opstelt om meer duidelijkheid te scheppen betreffende de verplichtingen van de autoriteiten; daarbij moeten er strengere eisen worden gesteld aan de opleiding van professionals die zich toeleggen op slachtofferrechten en moet ervoor worden gezorgd dat de slachtoffers toegang krijgen tot informatie. Met betrekking tot de beoordeling van het risico dat de dader vormt, betreurt het EESC dat geestelijke gezondheidsproblemen ook zijn opgenomen in de lijst van strafbare feiten en gevaarlijk gedrag. Het zou dan ook graag zien dat dit wordt teruggedraaid. Alleen factoren die verband houden met de vraag of een persoon al dan niet gevaarlijk is, mogen worden opgenomen, zodat er een einde komt aan de discriminatie van mensen met geestelijke gezondheidsproblemen.

In de richtlijn wordt benadrukt dat slachtoffers gerechtelijke beslissingen onafhankelijk moeten kunnen aanvechten, wat cruciaal is voor een actieve deelname aan de rechtsspraak. Het EESC dringt erop aan dat slachtoffers snel van dit recht in kennis worden gesteld, zodat vlot kan worden overgegaan tot een herziening. Ook is het voorstander van de mogelijkheid voor de staat om de schadeloosstelling te vervroegen, conform het bevel tot schadeloosstelling, en deze later van de dader terug te vorderen, zodat slachtoffers sneller betaald kunnen worden.

De tenuitvoerlegging van de richtlijn is cruciaal voor een consequente bescherming van de rechten van slachtoffers in de hele Unie. Het EESC dringt er bij de lidstaten op aan om voldoende middelen uit te trekken voor de omzetting en tenuitvoerlegging van de richtlijn, en benadrukt de rol van de Commissie bij het versterken van de EU-financiering en de ondersteuning van staten via het opstellen van gemeenschappelijke normen en verslagleggingsformaten voor gegevensverzameling. Het EESC stelt voor om studies en enquêtes over slachtoffers uit te voeren volgens een uniforme methode en om diensten voor slachtofferhulp en maatschappelijke organisaties te betrekken bij de ontwikkeling van normen en formaten. De continuïteit van de werkzaamheden van het in het kader van de strategie voor slachtofferrechten 2020-2025 opgerichte platform voor slachtofferrechten is belangrijk omdat de lidstaten zo begeleiding en hulp kunnen krijgen bij de omzetting en uitvoering van de richtlijn. Het EESC verzoekt de Commissie dan ook om een strategie voor de volgende mandaatsperiode goed te keuren en roept de lidstaten op om nationale strategieën of programma's voor slachtofferrechten goed te keuren en de coördinatie en samenwerking in grensoverschrijdende zaken te versterken.

De herziening van de richtlijn is een stap in de goede richting. Door aan te geven waar nog ruimte voor verbetering is, hoopt het EESC dat de Commissie en de lidstaten ervoor zullen zorgen dat met deze herziening alle slachtoffers recht wordt gedaan.

RAADT U WIE ONZE GAST IS?

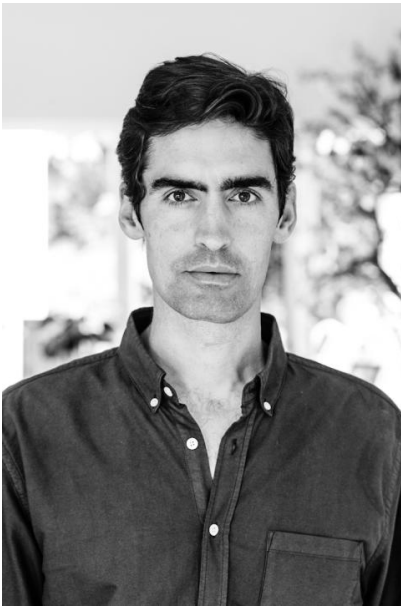

De speciale gast

In deze nieuwsbrief komen in de rubriek “De speciale gast” mensen aan het woord die zich hebben onderscheiden in de cultuur, politiek, wetenschap, journalistiek en op andere gebieden van het openbare leven. Hun werk, inzet en toewijding kunnen anderen inspireren met hun verhalen en getuigenissen.

Onze gast van december is **Willem Vriesendorp**, de oprichter en CEO van #SustainablePublicAffairs. Hij deelt zijn standpunten over de 28e VN-klimaatconferentie (COP28), die dit jaar van 30 november tot en met 12 december is gehouden in Dubai, en over klimaatverandering. Kunnen dit soort conferenties bijdragen tot een mentaliteitsverandering onder het publiek op het gebied van klimaatverandering, of worden we ons hierdoor meer bewust van klimaatverandering en de gevolgen daarvan voor de aarde? COP28 is de 28e jaarlijkse klimaatconferentie van de Verenigde Naties waar regeringen bespreken hoe ze klimaatverandering kunnen beperken en hoe ze zich kunnen voorbereiden op klimaatverandering in de toekomst.

Willem is door *Best in Brussels* en *Mace Magazine* aangewezen als een van de belangrijkste consultants voor public affairs. Hij staat dit jaar ook in Politico's Top 40 van meest invloedrijke mensen in Brussel.

“Het is de hoogste tijd voor actie”

door Willem Vriesendorp

Duurzaamheid maakt alleen kans als resultaat van een democratisch proces. Het is een goede zaak dat de partijen bij het Raamverdrag van de Verenigde Naties inzake klimaatverandering (UNFCCC) elk jaar samenkomen. De Conferentie van de Partijen (COP) is een platform voor broodnodig overleg en laat zien dat we geloven in een democratische oplossing.

Wat in het debat over duurzaamheid dikwijls over het hoofd wordt gezien, is het aspect ‘tijd’. Ik denk dat je rustig kunt stellen dat niemand tegen milieuduurzaamheid is, maar het punt is dat de meningen verschillen over hoeveel tijd er nodig is om bepaalde drempels en doelen te halen.

De COP moet dat proces versnellen, maar kan ook een tegenovergesteld effect hebben als er alleen maar wordt gepraat en aan symptoombestrijding wordt gedaan in plaats van dat het probleem bij de wortels wordt aangepakt. Dan ben je niet goed bezig en gebeurt er niet veel meer dan *greenwashing*.

We zouden graag zien dat de COP28 drie dingen oplevert. Ten eerste een concreet actieplan om investeringen in nieuwe fossiele energie een halt toe te roepen en bestaande fossiele energiebronnen snel uit te faseren. Ten tweede, een akkoord over *loss and damage*. Het spreekt voor zich dat de breedste schouders de zwaarste lasten moeten dragen, vooral omdat het Westen eeuwenlang publieke goederen voor particulier gewin heeft ingezet; er moeten dus afspraken worden gemaakt over het compenseren van verlies en schade. Dat is alleen mogelijk als het noordelijke deel van de wereld de portemonnee wil trekken. Ten derde, een grondige herziening van de mondiale kapitaalmarkten en -systemen. Er moet een prijskaartje worden gehangen aan externe milieueffecten en vervuiling, zodat het moeilijker wordt om vervuilende projecten te financieren.

Deze COP is vooral interessant omdat de resultaten van de eerste algemene inventarisatie, de Global Stocktake, bekend worden gemaakt en ik hoef u niet te vertellen dat we er bijzonder slecht voor staan. Afgelopen zaterdag is de stijging van de gemiddelde temperatuur op aarde voor het eerst in de geschiedenis opgelopen tot meer dan 2°C. Dat werd nauwelijks opgemerkt. Het is de hoogste tijd voor actie. Dit betekent dat de gastheer van de COP28 een rol zal moeten spelen die extreme zelfbeheersing en een vooruitziende blik vergt, want wat er moet gebeuren is te vergelijken met wanneer de beste hamburgertent van de stad opeens gaat pleiten voor een verbod op de verkoop van hamburgers en voorstander wordt van de invoering van een wet die alleen nog hamburgers van plantaardige oorsprong toestaat.

Ik kan niet veel voorbeelden bedenken van leiders die aan hun eigen stoelpoten zagen. Een van de weinige gedragswetenschappers die zich hierover heeft gebogen is Daniel Kahneman, die ons vertelt dat een dergelijke mate van zelfdiscipline en opofferingsbereidheid buitengewoon zeldzaam en bijna onmenselijk is.

Daarom moeten we van buitenaf druk uitoefenen, en het maatschappelijk middenveld is daarbij onmisbaar. We denken ook dat koplopers op het gebied van duurzaamheid, d.w.z. bedrijven die de huidige milieunormen al overtreffen, een hele grote rol kunnen spelen. We moeten ervoor zorgen dat zij op de barricaden klimmen en de onderhandelaars laten zien dat duurzaamheid een businesscase is. Het is niet alleen een businesscase die ons dichterbij onze klimaat- en milieudoelen brengt, maar ook een prima vorm van zakendoen.

En dat is nou precies wat we bij #SustainablePublicAffairs doen: we zijn het eerste lobbykantoor ter wereld dat zich uitsluitend inzet voor zaken die een positief effect hebben op het milieu. Het is onze missie om de prestaties van duurzaamheidskoplopers tot norm te verheffen door te pleiten voor een veel strenger milieubeleid.

We nodigen de hele dienstensector uit om hierin een meer positieve en bewuste rol te spelen. Momenteel stoppen de meeste (strategische) adviesbureaus, auditkantoren, advocatenkantoren, communicatieadviseurs, PR-adviseurs en dergelijke hun hele ziel en zaligheid in zaken die indruisen tegen de Overeenkomst van Parijs. Wij vinden het heel belangrijk dat mensen in deze invloedrijke sectoren een standpunt innemen en kiezen voor wie ze willen werken: niemand zou zich “beroepsmatig” mogen inzetten voor zaken waar hij of zij als “privépersoon” niet achter staat.

Wij zijn ervan overtuigd dat als duurzaamheidskoplopers en mensen in de dienstverlenende sector zich uitspreken, de organisatoren van de COP28 zullen inzien dat duurzaamheid een goede business is, de business van morgen. Het is de hoogste tijd voor actie, en we moeten zo snel mogelijk zo veel mogelijk maatregelen nemen. De tijd van dingen doorschuiven naar de toekomst is al lang voorbij. We moeten kijken naar hoe we willen dat de wereld eruitziet in 2050 en dan terugrekenen – en dat betekent helaas dat we een aantal van de meer pijnlijke maatregelen moeten vervroegen.

Dat kan alleen als we de handen ineenslaan.

Dit artikel kwam tot stand toen de COP28 nog gaande was.

NIEUWS VAN HET EESC

[Duurzame financiering vormgeven: blauwdruk van het EESC voor een verordening inzake ESG-ratings.](#)

Het EESC heeft zich gebogen over het voorstel van de EU om milieu-, sociale en governanceratings (ESG-ratings) te reguleren. In een in oktober 2023 goedgekeurd advies benadrukt het Comité

dat kwaliteitseisen noodzakelijk zijn om greenwashing tegen te gaan en stelt het dat het beginsel van dubbele materialiteit deel van deze eisen dient uit te maken.

De definities van “ESG-ratings” en “ESG-ratingaanbieders” moeten worden aangescherpt om bepaalde niet-commerciële activiteiten van het toepassingsgebied van de verordening uit te sluiten. Het EESC pleit ook voor de oprichting van een EU-agentschap voor duurzaamheid.

ESG-ratings sturen beleggingen in de richting van duurzame praktijken en dragen zo bij aan de overgang naar een klimaatneutrale economie. **Krzysztof Balon**, rapporteur van het EESC, toont zich verheugd over het voorstel van de Commissie en hamert erop dat "strengere eisen, transparantie en conflictpreventie nodig zijn om het vertrouwen in de financiële markten te vergroten en een klimaatneutrale economie tot stand te brengen".

Om kwaliteit te garanderen en greenwashing tegen te gaan bepleit het EESC een vergunningsprocedure en organisatorische vereisten voor aanbieders van ESG-ratings. Het stelt een norm van "dubbele materialiteit" voor, waarbij ondernemingen verplicht verslag moeten uitbrengen over de impact van duurzaamheid op hun activiteiten alsook over de impact van deze activiteiten op samenleving en milieu. "De bedoeling hiervan is om informatie betrouwbaarder te maken door middel van gereguleerde concurrentie tussen ratingaanbieders", aldus EESC-corapporteur **Andrea Mone**.

Daarnaast stelt het EESC voor om "ESG-ratings" aan te scherpen en niet-commerciële beoordelingen door bepaalde groepen uit te sluiten van de verordening. Het pleit voor de oprichting van een EU-agentschap die een marktkloof zou moeten dichten door kmo's, aanbieders van diensten en ondernemingen van de sociale economie te beoordelen. Dit agentschap zou het publiek weer vertrouwen geven in de financiële markten en helpen bij het beslechten van geschillen, wat een prioriteit is voor het EESC. (tk)

[#ReskillEU — De werknemers in de energie- en vervoerssector hebben nieuwe vaardigheden nodig om de economie echt koolstofvrij te maken](#)

De conferentie over #ReskillEU - nieuwe banen voor energie en vervoer in Europa, vond op 8 november 2023 in Brussel plaats en werd georganiseerd door de afdeling TEN en het DG Onderzoek en Innovatie van de Europese Commissie. De boodschap was

duidelijk: als de transitie op het gebied van energie en vervoer kans van slagen wil hebben, heeft de EU een gestructureerd en efficiënt plan nodig om de hiervoor cruciale vaardigheden te ontwikkelen.

Er is dringend behoefte aan nieuwe vaardigheden, kennis en capaciteiten op het gebied van schone energie en vervoer. De EU kan de doelstelling van klimaatneutraliteit tegen 2050 alleen halen als haar arbeidskrachten over de juiste vaardigheden beschikken.

EESC-voorzitter **Oliver Röpke** wees op het belang van "nieuwe vaardigheden en kennis voor een vlotte groene en digitale transitie in de vervoers- en energiesector" en zei: "De aandacht voor de groene en digitale transitie mag niet aan het belang van de menselijke factor voorbijgaan bij het bereiken van deze doelen. We moeten ervoor zorgen dat iedereen in de samenleving aan deze transitie kan deelnemen."

Om ervoor te zorgen dat werknemers over de nodige "nieuwe" vaardigheden beschikken, moet de EU nu handelen, conform de doelstellingen van de Europese vaardighedenagenda voor 2025 en in het kader van het Europees Jaar van de Vaardigheden 2023.

De sector hernieuwbare energie van de EU heeft momenteel meer dan 1,2 miljoen geschoolde werknemers nodig. Volgens het Internationaal Agentschap voor hernieuwbare energie zal dit cijfer tot 2050 naar verwachting elk jaar stijgen.

Hetzelfde geldt voor de vervoerssector, die werk biedt aan meer dan 15 miljoen mensen in de EU. De vervoerssector ondergaat een snelle verandering, onder invloed van de automatisering, elektrificatie en groene technologieën.

“In de Europese energie- en vervoerssector is het overduidelijk hoe groot de uitdagingen zijn op het gebied van vaardigheden”, aldus **Baiba Miltoviča**, voorzitter van de afdeling TEN. “We moeten ervoor zorgen dat onze inspanningen zich in de eerste plaats richten op de ontwikkeling van kennis en vaardigheden. Om aan de veranderende behoeften te voldoen, moet er ingezet worden op continu leren, bijscholen en omscholen.” (mp)

[#RareDiseases - EU heeft een strategie nodig om 36 miljoen mensen in Europa te helpen](#)

Tijdens zijn conferentie in Bilbao op 10 en 11 oktober 2023 heeft het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) met klem gepleit voor een Europees actieplan ter bestrijding van zeldzame ziekten.

Het hoofddoel is de nationale gezondheidsstelsels nauwer te laten samenwerken, zodat patiënten met een zeldzame ziekte een betere diagnose, behandeling en zorg kunnen krijgen.

Zeldzame ziekten vormen een ernstig probleem in alle EU-lidstaten. De nieuwe Europese gezondheidsunie kan een belangrijke rol spelen in de bestrijding ervan.

In de praktijk zijn zeldzame ziekten minder zeldzaam dan we misschien denken. De cijfers zijn alarmerend. Er zijn meer dan 7000 zeldzame ziekten, en 8% van de burgers lijdt aan één daarvan, wat neerkomt op ongeveer 36 miljoen mensen.

De conferentie werd georganiseerd door de afdeling Vervoer, energie, infrastructuur en informatiemaatschappij (TEN). Ze werd bijgewoond door 50 sprekers, 45 leden van het EESC, de directeur-generaal van DG Gezondheid en Voedselveiligheid van de Europese Commissie, drie leden van het Europees Parlement en ongeveer 550 andere deelnemers uit heel Europa.

“De gezondheidsunie die we aan het opbouwen zijn, moet bescherming en zorg bieden aan elke burger. Het is onze plicht om mensen met een zeldzame ziekte en hun gezin te ondersteunen. Onze inspanningen zullen een wereld van verschil blijven maken voor iedereen die hulp nodig heeft”, aldus **Stella Kyriakides**, Europees commissaris voor Gezondheid en Voedselveiligheid.

“Zeldzame ziekten zijn eigenlijk helemaal niet zeldzaam. Het is een gemeenschappelijke Europese uitdaging die om een gemeenschappelijke Europese oplossing vraagt”, zei EESC-voorzitter **Oliver Röpké**. TEN-afdelingsvoorzitter **Baiba Miltoviča** voegde hieraan toe: “We hebben een Europees actieplan nodig zodat

patiënten met een zeldzame ziekte behandeld kunnen worden in het EU-land dat daarvoor het meest geschikt is. Deze mensen verdienen de best mogelijke zorg, eender waar in Europa.” (mp)

Werken aan de toekomst van ons klimaat: EESC vertegenwoordigd op klimaattop

De 28e klimaatconferentie van de VN (COP28) biedt landen een cruciale gelegenheid om hun ambities op het gebied van de strijd tegen klimaatverandering te bekrachtigen en de lat nog wat hoger te leggen. De Overeenkomst van Parijs, die tijdens de 21e VN-klimaatop (COP21) werd gesloten, heeft de toon gezet voor collectieve inspanningen om de wereldwijde temperatuurstijging te beperken. Tijdens de COP28 krijgen landen de kans om hun klimaatdoelstellingen bij te stellen en aan te scherpen, om ervoor te zorgen dat deze aansluiten bij de meest recente wetenschappelijke gegevens en afgestemd zijn op de toenemende urgentie van de klimaatcrisis.

De COP28 vindt plaats van 30 november t/m 12 december 2023 in Dubai, Verenigde Arabische Emiraten (UAE). Het EESC neemt actief deel aan het jaarlijks overleg.

Tijdens de COP28 vindt er voor het eerst een [algemene inventarisatie \('Global Stocktake'\)](#) plaats, waarbij de uitvoering van de Overeenkomst van Parijs wordt geëvalueerd. Elke vijf jaar vindt er een twee jaar durende inventarisatie plaats, waarbij wordt nagegaan in hoeverre er wereldwijd vooruitgang is geboekt met de verwezenlijking van de klimaatdoelstellingen. De eerste algemene inventarisatie geschiedt halverwege de termijn voor de uitvoering van Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling en de SDG's, waaronder doelstelling 13 (klimaatactie).

In juli 2023 stuurde de gastheer van deze 28e VN-klimaatop een [brief](#) naar de deelnemers, waarin werd aangekondigd dat de focus van deze conferentie zal liggen op vier grote paradigmaverschuivingen:

- de energietransitie versnellen en de uitstoot vóór 2030 terugdringen;
- de klimaatfinanciering anders aanpakken door oude beloftes in te lossen en de krijtlijnen te trekken voor een 'new deal' op het gebied van financiën;
- natuur, mensen, levens en bestaansmiddelen centraal stellen in klimaatactie;
- alles in het werk stellen voor de meeste inclusieve COP ooit.

Het EESC maakt deel uit van de EU-delegatie die bestaat uit de voorzitter van het EESC, **Oliver Röpke**, de zes leden van de [ad-hocgroep COP](#): [Peter Schmidt](#), [Isabel Caño Aguilar](#), [Josep Puxeu Rocamora](#), [Antje Sabine Gerstein](#), [Neža Repanšek](#) en [Arnaud Schwartz](#), plus de jongerenafgevaardigde van het EESC bij het UNFCCC, [Diandra Ní Bhuachalla](#). (ks)

Evaluatie van de voortgang van de duurzameontwikkelingsdoelen: tijd voor actie!

In een wereld waarin duurzame vooruitgang het streefdoel is, liggen er duidelijk grote uitdagingen in het verschiet nu de termijn voor de verwezenlijking van de duurzameontwikkelingsdoelstellingen (SDG's) van de Verenigde Naties voor de helft verstreken is. De Europese Unie moet werk maken van een geïntegreerde en alomvattende strategie met ambitieuze langetermijndoelstellingen en -plannen, aldus het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) in een tijdens de oktoberzitting goedgekeurd advies.

In een recent VN-rapport wordt een alarmerende trendesignaleerd: wereldwijd ligt slechts 12 % van de circa 140 SDG-targets op koers. Het EESC dringt aan op langdurige politieke toezeggingen van de EU, met vroegtijdige betrokkenheid van belanghebbenden en voldoende middelen, toezeggingen die ook verder dan 2030 moeten reiken.

Volgens het EESC moet de Commissie een politieke langetermijnverbintenis aangaan die verder reikt dan de huidige ambtstermijn, en moet zij er in dit verband voor zorgen dat belanghebbenden in een vroeg stadium bij een en ander worden betrokken, dat andere instellingen inbreng hebben en dat er voldoende middelen beschikbaar worden gesteld om een inclusieve deelname van maatschappelijke organisaties te waarborgen. Het is de stellige overtuiging van het EESC dat de SDG's ook na 2030 het voorwerp moeten zijn van blijvende toezeggingen.

Maria Nikolopoulou, rapporteur van het advies: “Het EESC dringt er bij de Europese Commissie op aan de verwezenlijking van de SDG's hoog op de politieke agenda te houden, ook na 2030, en middelen uit te trekken voor de voorbereiding van een overkoepelende EU-strategie voor de volgende legislatuur”.

Om de verwezenlijking van de SDG's in een stroomversnelling te brengen, pleit het EESC ervoor dat de gefragmenteerde aanpak plaatsmaakt voor een holistische aanpak, en dat beleid op het gebied van duurzame ontwikkeling wordt vereenvoudigd. Cruciaal is dat diverse actoren, waaronder het maatschappelijk middenveld, de publieke en de particuliere sector, de academische wereld en jongeren- en vrouwenorganisaties, bij een en ander worden betrokken. Het EESC pleit voor een gestructureerde dialoog met het maatschappelijk middenveld, waaronder bedrijven, vakbonden en organisaties die in het veld actief zijn.

“De SDG's hebben vandaag de dag nog niets aan relevantie ingeboet. Het is zaak dat we ons er gezamenlijk voor blijven inzetten”, zei corrapporteur **Antje Gerstein**. (ks)

Nooit eerder was de Westelijke Balkan zo dicht bij toetreding tot de EU

Het EESC heeft op 19 en 20 oktober 2023 zijn forum voor het maatschappelijk middenveld van de Westelijke Balkan gehouden. In de huidige geopolitieke situatie betekende dit evenement een nieuwe impuls voor het toetredingsproces van deze regio en gaf het blijk van een duidelijk engagement van de EU-leiders ten aanzien van het uitbreidingsbeleid.

Vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties benadrukten de noodzaak om de ruimte van het maatschappelijk middenveld meer te steunen en te beschermen zodat de essentiële sociaaleconomische hervormingen kunnen worden doorgevoerd die nodig zijn voor integratie in de EU.

Het forum werd georganiseerd in samenwerking met de Europese Commissie, de [Europese Stichting voor opleiding](#), de [Raad voor regionale samenwerking](#) en het [Europees Centrum voor de ontwikkeling van de beroepsopleiding](#) (Cedefop) in Thessaloniki, Griekenland.

In zijn openingstoespraak zei EESC-voorzitter **Oliver Röpke**: “Het EESC heeft een centrale rol gespeeld in het uitbreidingsproces van de EU en ik ben er trots op dat onze steun nu nog een stap verder gaat. Nog maar een paar weken geleden hebben we als EESC het historische besluit genomen om onze deuren open te zetten voor kandidaat-lidstaten van de EU, door leden uit die landen te benoemen.”

Dubravka Šuica, vicevoorzitter van de Europese Commissie en belast met democratie en demografie, zei: “Tegen de landen van de Westelijke Balkan wil ik zeggen dat ons heden en onze toekomst nauw met elkaar verweven zijn. Ik juich het initiatief van het EESC toe om leden uit kandidaat-lidstaten bij zijn advieswerkzaamheden te betrekken. Het EESC is de eerste EU-instelling die dat doet”.

Sprekers van verschillende maatschappelijke organisaties en ngo's uit alle landen van de Westelijke Balkan gingen in op de problemen waarmee maatschappelijke organisaties te maken krijgen, zoals het feit dat ze slechts sporadisch worden geraadpleegd, dat hun samenwerking met overheden sterk verminderd is en dat ze slechts in beperkte mate worden betrokken bij het proces van toezicht op en uitvoering van Europees beleid.

Tijdens het forum werd de toestand van het onderwijsstelsel, het jeugdbeleid en de ontwikkeling van vaardigheden in de Westelijke Balkan besproken, met ook aandacht voor het volwassenenonderwijs, een leven lang leren en beroepsonderwijs en -opleiding.

De derde sessie was gewijd aan de bijdrage van het maatschappelijk middenveld aan de uitvoering van de groene agenda voor de Westelijke Balkan.

De [verklaring](#) die werd aangenomen, is een stap in de richting van de top tussen de EU en de Westelijke Balkan in december. (at)

Water: Kunnen we werkeloos blijven toezien? Het EESC presenteert zijn actieplan voor een Europese Blue Deal

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) heeft op 26 oktober zijn [plan](#) voor een brede EU-waterstrategie bekendgemaakt en is daarmee de eerste Europese instelling die concrete stappen zet om de watercrisis aan te pakken. De EESC-voorstellen hebben onder meer betrekking op: labels voor waterverbruik, een fonds voor een blauwe transitie, voorwaarden in verband met water in het kader van de EU-fondsen en een speciale EU-commissaris voor water.

Niet-handelen zal naar schatting [vijf keer meer kosten dan maatregelen om de watersituatie te verbeteren](#), en bedrijven met een fors financieel nadeel opzadelen. Europa heeft een unieke kans om de uitdagingen op het gebied van water om te zetten in kansen voor technologische ontwikkeling, maatschappelijke vooruitgang en bedrijfs groei. De huidige gefragmenteerde benadering is echter niet voldoende om waterschaarste, vervuiling en klimaatverandering aan te pakken.

EESC-voorzitter **Oliver Röpke** presenteerde een [politieke verklaring](#) met een reeks beginselen en concrete maatregelen om de Blue Deal te realiseren. “Water is DE prioriteit bij uitstek. We moeten leren van de fouten die zijn gemaakt op het gebied van klimaat, energie en kritieke grondstoffen, en een aparte waterstrategie uitwerken die kan wedijveren met de Green Deal van de EU”, zo zei Röpke.

Pernille Weiss, lid van het Europees Parlement, steunde de oproep tot actie en benadrukte de noodzaak van daadwerkelijke veerkracht op het gebied van water in de EU. **Virginijus Sinkevičius**, Europees commissaris voor Milieu, Oceanen en Visserij, prees het waterinitiatief van het EESC waarmee zoetwaterbeheer in de Europese schijnwerpers komt te staan.

Het EESC wil de druk op de EU-instellingen en de lidstaten opvoeren zodat zij werk gaan maken van een geïntegreerde waterstrategie met het oog op het initiatief van de Europese Commissie voor veerkracht op het gebied van water, dat voor 2024 op de planning staat. Ook is het EESC voornemens aanvullende adviezen over specifieke aspecten van de Blue Deal uit te brengen.

Mariana Mazzucato, covoorzitter van de Global Commission on the Economics of Water, waarschuwde dat de verwezenlijking van de doelstellingen inzake duurzame ontwikkeling en de strijd tegen klimaatverandering in gevaar dreigen te komen als we de watercrisis niet aanpakken. Speciale VN-rapporteur **Pedro Arrojo Agudo** benadrukte dat water een publiek goed is, dat democratisch bestuur op basis van duurzaamheid en mensenrechten vereist.

Het EESC benadrukt de rol van de EU in de aanpak van de mondiale watercrisis en is van plan om tijdens de COP28 in december op te roepen tot internationale actie op het gebied van water. (gb)

Het Europees maatschappelijk middenveld onder druk — Inzichten uit het meest recente verslag over de rechtsstaat

Het nieuwe [verslag](#) van de groep Grondrechten en de rechtsstaat (FRRL) van het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) belicht de uitdagingen waarmee de maatschappelijke

organisaties in Europa in toenemende mate te maken krijgen. Het verslag werd op 7 november gepresenteerd tijdens de conferentie van de FRRL-groep over de huidige stand van de rechtsstaat en de impact daarvan op de ruimte voor het maatschappelijk middenveld.

Tijdens de vierde jaarlijkse EESC-conferentie over grondrechten en de rechtsstaat werd aan de hand van het verslag van de FRRL-groep en het verslag van de Europese Commissie over de rechtsstaat 2023 ingegaan op nieuwe trends en uitdagingen en de onmisbare rol van het maatschappelijk middenveld bij het toezicht op en de handhaving van de rechtsstaat.

Voorzitter **Oliver Röpke** onderstreepte dat vrijheid, democratie en mensenrechten altijd en overal verdedigd moeten worden en stelde voor een Forum van het maatschappelijk middenveld voor de grondrechten en de rechtsstaat op te richten. **Didier Reynders**, Europees commissaris voor Justitie, wees erop dat het maatschappelijk middenveld een cruciale rol speelt bij de handhaving van de rechtsstaat en daarom moet worden beschermd, ondersteund en versterkt.

De vierde editie van het [verslag van de Commissie over de rechtsstaat](#), die in juli 2023 werd aangenomen, bevat net als de editie van 2022 landspecifieke aanbevelingen voor elke lidstaat. Daarnaast wordt dit jaar ook de balans opgemaakt van de vooruitgang bij de uitvoering van de aanbevelingen van het voorgaande jaar, waarvan volgens de Commissie ongeveer twee derde volledig of gedeeltelijk is opgevolgd.

De FRRL-groep van het EESC presenteerde tijdens de conferentie haar [verslag](#), dat is gebaseerd op landenbezoeken aan Finland, Griekenland, Portugal, Slovenië, Slowakije en Zweden in 2022, waaruit blijkt dat alle lidstaten zich geconfronteerd zien met uitdagingen, en waarin de trends en acute bedreigingen voor de grondrechten en de rechtsstaat in Europa in kaart worden gebracht. Het gaat hierbij onder meer om de obstakels waarmee maatschappelijke organisaties te maken krijgen bij het verkrijgen van financiering, de snelle sociaal-economische veranderingen in de mediasector en de hardnekkige problemen in verband met logge gerechtelijke procedures – stuk voor stuk kwesties waarmee verschillende Europese landen geconfronteerd worden.

Paul Soete, voorzitter van de FRRL-groep, riep het nationale en het EU-niveau op om zich meer in te zetten voor de bescherming van de ruimte voor het maatschappelijk middenveld en de democratie in brede zin.
(gb)

EESC neemt deel aan VN-Commissie inzake Wereldvoedselzekerheid

EESC-leden **Peter Schmidt, Andreas Thurner, Piroska Kállay** en **Maurizio Reale** hebben de 51e plenaire zitting van de VN-Commissie inzake Wereldvoedselzekerheid (CFS) in Rome bijgewoond. Wereldvoedselzekerheid is een kritieke, grensoverschrijdende kwestie met gevolgen voor het welzijn van miljarden mensen en voor de stabiliteit van naties. Omdat de wereldbevolking blijft groeien en klimaatverandering de landbouw voor ongekende uitdagingen stelt, is het waarborgen van voedselzekerheid een dringende prioriteit geworden.

Het EESC brak een lans voor de oprichting van een [Europese Raad voor voedselbeleid](#) die moet zorgen voor een meer participatieve aanpak van de voedselbeleidvorming, en drong bij de deelnemers aan op het nemen van de nodige maatregelen om [voedselspeculatie](#) tegen te gaan. (ks)

Geneesmiddelenpakket: EU moet strategischer zijn

De langverwachte actualisering van de EU-geneesmiddelenwetgeving kan voordelig zijn voor de Europeanen, maar de strategische autonomie verdient meer aandacht.

Het EESC is voorstander van de voorgestelde herziening van de geneesmiddelenwetgeving, maar vindt dat bredere sociale en geopolitieke overwegingen meer aandacht moeten krijgen. Bovendien moet ervoor gezorgd worden dat de sector concurrerend blijft en investeringen aantrekt.

“We moeten strategisch autonoom worden en daarvoor hebben we voorzieningszekerheid nodig. Er moeten administratieve en financiële prikkels komen”, aldus **Martin Schaffenrath**, rapporteur van het [EESC-advies over het Commissievoorstel](#). “Wat we in deze sector nodig hebben, zijn investeringen en duurzame steun. En we moeten de productie weer naar Europa halen.”

De farmaceutische industrie is een belangrijke economische speler in de EU. Er werken 840 000 mensen rechtstreeks in de sector en nog eens drie keer zoveel in aanverwante sectoren. In 2021 heeft de farmaceutische industrie 41 miljard EUR geïnvesteerd in onderzoek en innovatie. Uit het advies blijkt duidelijk dat de langetermijnaanpak van de Europese Unie moet bestaan uit steun voor de sector als pijler van de hightech economie van de EU.

Om de afhankelijkheid van andere landen te verminderen, steunt het EESC het idee om Europese geneesmiddelenproducenten stimulansen te bieden en pleit het ervoor om de productie uit derde landen terug naar de EU te halen. Het is ook voorstander van de oprichting van een Europese reserve voor

onvoorziene uitgaven voor geneesmiddelen van strategisch belang. Het EESC onderstreept het belang van een billijke strategische autonomie en beveelt aan om de gezamenlijke aankoop van geneesmiddelen in de EU uit te breiden. Het verwijst daarbij naar de aankoop van COVID-19-vaccins, die een succes was.

In het advies wordt benadrukt dat deze herziening van de wetgeving maatschappelijk relevant is en wordt voorgesteld om een speciaal EU-fonds voor zeldzame ziekten op te richten. Dat zou alle Europese patiënten toegang tot behandeling garanderen en ongelijkheden in de gezondheidszorg tussen de lidstaten wegwerken, vooral wanneer de wettelijke ziektekostenverzekering niet de volledige kosten van de behandeling dekt. (dm)

Modern verantwoord ondernemen kan bedrijven helpen bij hun transitie

Micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's) hebben doeltreffender en beter gestructureerde steun nodig om over te stappen op duurzame bedrijfspraktijken

In een recent [initiatiefadvies](#) gaat het EESC nader in op het begrip modern verantwoord ondernemen en de rol van mkmo's bij het promoten van de beginselen ervan, en wijst het erop dat de wetgevers een omgeving moeten creëren die mkmo's in staat stelt deze beginselen volledig te omarmen.

Het EESC definieert modern verantwoord ondernemen als een proactieve, vrijwillige benadering ten aanzien van economische, sociale en ecologische duurzaamheid, die verder gaat dan de wettelijke verplichtingen. In het advies wordt gewezen op de uitdagingen waarmee mkmo's worden geconfronteerd bij hun inspanningen om duurzame praktijken toe te passen. Het EESC beveelt aan om leer-/opleidingsallianties van mkmo's op te richten om vaardigheden en competenties te bevorderen die cruciaal zijn voor deze transitie. Samenwerking tussen werkgeversorganisaties, vakbonden, kamers van koophandel, verenigingen en maatschappelijke organisaties is van essentieel belang om de uitdagingen collectief aan te gaan.

Hoewel het EESC een brede en pragmatische aanpak bepleit, wijst het erop dat rekening moet worden gehouden met de diversiteit van mkmo's en dat er geen standaardformule bestaat. Rapporteurs **Ferre Wyckmans** en **Milena Angelova** hameren op het belang van proactief denken, wat de steun van de sociale partners en beleidsmakers vereist.

Het EESC pleit voor een ondersteunend beleidskader dat geen ingewikkelde vereisten bevat, zodat de middelen kunnen worden toegespitst op verantwoord ondernemen op lokaal niveau. In het advies wordt aanbevolen een aantal praktische instrumenten te ontwikkelen zoals checklists, templates en calculators, alsook alternatieve scenario's waarmee mkmo's hun activiteiten kunnen uitbouwen in overeenstemming met de beginselen van modern verantwoord ondernemen, en verslag kunnen uitbrengen over hun toezeggingen en resultaten.

Rapporteur **Rudolf Kolbe** dringt erop aan de verschillende vormen van verantwoordelijkheid te integreren in alle bedrijfsprocessen en het concept modern verantwoord ondernemen uit te breiden tot zelfstandigen. Ook hamert hij op het belang van permanente bijscholing.

Het Comité maakt duidelijk dat wat onder verantwoord ondernemen wordt verstaan met de tijd evolueert, zodat een proactief en toekomstgericht beheer van digitale, groene en demografische ontwikkelingen op lange termijn wordt gewaarborgd, evenals de nodige veerkracht om crises het hoofd te bieden. (dm)

Nationale herstel- en veerkrachtplannen: meer aandacht voor sociale aspecten maar nog veel ruimte voor verbetering

Het EESC heeft op 8 november in Brussel een conferentie georganiseerd over de sociale dimensie van de nationale herstel- en veerkrachtplannen (NRRP's) die worden gefinancierd door de herstel- en veerkrachtfaciliteit (RRF), het grootste financiële instrument van de EU.

Doel van de herstel- en veerkrachtfaciliteit is de sociale cohesie te bevorderen en de sociale gevolgen van de pandemie te verzachten. De NRRP's vertonen echter nog steeds tekortkomingen; zo wordt er niet in alle lidstaten evenveel geïnvesteerd in sociale programma's, wordt er onvoldoende overlegd met sociale partners en is er geringe aandacht voor gendergelijkheid.

Volgens de voorzitter van het EESC, **Oliver Röpkke**, moet er nodig iets worden gedaan aan de onevenwichtigheden van de door de EU gesubsidieerde sociale programma's, met name op het gebied van huisvesting, opleiding en onderwijs. **Evelyn Regner**, vicevoorzitter van het Europees Parlement, benadrukte dat de sociale dimensie niet in alle NRRP's even goed uit de verf komt en wees erop dat het effectief kan zijn om met mijlpalen te werken in landen waar sociale partners een grote rol spelen.

Nicholas Schmit, EU-commissaris voor Werkgelegenheid en Sociale Rechten, pleitte ervoor om niet-toegewezen RRF-middelen eventueel te gebruiken voor investeringen in huisvesting; dankzij de RRF zijn er in de EU weliswaar meer sociale investeringen mogelijk, maar in veel lidstaten is ook huisvesting een probleem dat dringend aandacht behoeft.

Volgens deelnemers aan de conferentie is het onderwerp 'gendergelijkheid' ondergesneeuwd geraakt in de RRF, waardoor de EU haar beloftes op dit gebied niet kan inlossen. Feit is dat er in sommige lidstaten projecten lopen die gendergelijkheid op lange termijn kunnen bevorderen, maar er is een meer voortvarende en alomvattende aanpak nodig om de sociale en genderdimensie in de NRRP's beter tot uiting te laten komen.

Tijdens de conferentie kwamen diverse aspecten van deze plannen aan de orde, waaronder sociale cohesie en aandacht voor jongeren, en werd met name ingegaan op de in de NRRP's voor jongeren voorgestelde onderwijsmaatregelen. Volgens de deelnemers is er behoefte aan meeromvattende strategieën om de overgang van de schoolbanken naar de werkvloer te vergemakkelijken, en moeten jongeren een platform krijgen om actief te worden betrokken bij besluiten die bepalend zijn voor hun toekomst. (II)

Het schiet niet op met gendergelijkheid in de EU

Ondanks de vele recente doorbraken en het feit dat de gendergelijkheidsindex van de EU dit jaar recordniveaus aangaf, hebben vrouwen op veel gebieden nog lang niet dezelfde rechten als mannen.

Het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC) heeft op 25 oktober een debat over gendergelijkheid gehouden in het kader van de Europese Week van de gendergelijkheid – een jaarlijks evenement waarmee het Parlement de schijnwerper richt op de voortdurende inspanningen van de EU om vrouwen centraal te stellen in de wetgeving.

Hoewel er zeker al stappen zijn gezet is er nog heel wat werk aan de winkel. In 2023 gaf de gendergelijkheidsindex van de EU de hoogste jaarlijkse stijging ooit aan, met een EU-score van 70,2 punten, zo berichtte het Europees Instituut voor gendergelijkheid (EIGE) deze week.

Evelyn Regner, vicevoorzitter van het Europees Parlement, wees op de aanhoudende segregatie op de arbeidsmarkt, waar de overgrote meerderheid van de vrouwen in slechter betaalde sectoren werkt, terwijl mannen juist in beter betaalde sectoren terechtkomen. Ook benadrukte zij dat de ongelijkheid tussen mannen en vrouwen dringend moet worden aangepakt, vooral waar het gaat om gelijke kansen op de arbeidsmarkt. **Helena Dalli**, commissaris voor Gelijkheid, vestigde de aandacht op de inspanningen die de EU de afgelopen vier jaar heeft geleverd om de rechten van vrouwen te beschermen. Zo zijn bijvoorbeeld wetgevingsvoorstellen ingediend inzake loondiscriminatie en de vertegenwoordiging van vrouwen in raden van bestuur.

EESC-voorzitter **Oliver Röpké** bevestigde nogmaals dat het Comité gendergelijkheid in alle beleidswerkzaamheden wil integreren en pleitte voor meer vrouwelijk leiderschap binnen het EESC. Het EESC zal ook dit jaar weer deelnemen aan de Europese [Week van de gendergelijkheid](#) en zal debatten organiseren over de impact van de klimaatcrisis op gendergelijkheid, geweld tegen vrouwen en genderongelijkheid bij de toegang tot financiële markten. (II)

Connecting EU 2023: Desinformatie en gebrek aan belangstelling zijn belangrijkste redenen voor lage opkomst bij Europese verkiezingen

Tijdens het seminar “Europese verkiezingen 2024: Waarom stemmen?”, dat op 23 en 24 november in Bratislava werd georganiseerd door het Europees Economisch en Sociaal Comité (EESC), stonden de volgende thema’s centraal: de impact van desinformatie op de verkiezingen voor het Europees Parlement in 2024 en de vraag hoe het maatschappelijk middenveld kan helpen met name jongeren warm te maken voor deze verkiezingen.

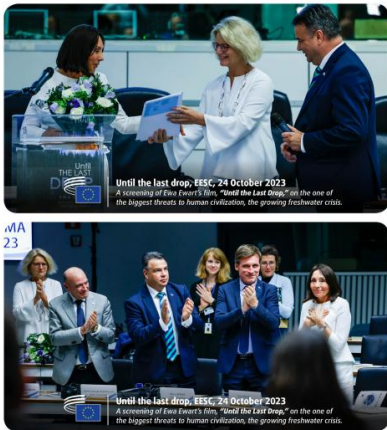
Het seminar werd georganiseerd in samenwerking met de Slowaakse sociaal-economische raad en met de steun van het liaisonbureau van het Europees Parlement in Bratislava. Gastheer was de Europese Arbeidsautoriteit. Onder de ruim 130 deelnemers waren EESC-leden, communicatieverantwoordelijken en persvoorlichters van maatschappelijke organisaties, journalisten en vertegenwoordigers van sociaal-economische raden uit zeven lidstaten.

Tijdens de twee dagen durende discussies werd duidelijk dat campagnes om de opkomst te vergroten pas echt effect kunnen sorteren als de Europese burgers inzien hoe EU-besluiten hun leven beïnvloeden. Campagneboodschappen moeten worden toegesneden op de nationale situatie, en de belemmeringen die jongeren ervan weerhouden om in de politiek te stappen, moeten dringend worden weggenomen.

Om ervoor te zorgen dat kiezers massaal naar de stembus trekken, moeten we resoluut de strijd aanbinden met desinformatie en helder en duidelijk aangeven wat er op het spel staat. De kiezers moeten namelijk het gevoel hebben dat de politici die hen in de EU gaan vertegenwoordigen dat met hart en ziel zullen doen.

Bij de opening van het seminar sprak EESC-voorzitter **Oliver Röpke** de volgende woorden: “Om de verkiezingen van 2024 tot een succes te maken moeten we allemaal – de EU-instellingen, de media, communicatiespecialisten – samenwerken om mensen wakker te schudden, zodat we de strijd kunnen aangaan met desinformatie en, het allerbelangrijkste, Europa dichterbij de burger kunnen brengen. Mensen moeten op de eerste plaats weten dat deze verkiezingen over hen gaan.”

De heer Röpke en de EESC-delegatie bezochten ook het onderzoekscentrum Jan Kuciak en brachten hulde aan journalist Jan Kuciak, die in 2018 werd vermoord omdat hij de corruptie in de hoogste kringen in zijn land aan de kaak stelde. (II)

Filmvertoning “Until the last drop” van Poolse filmregisseur Ewa Ewart

Bij het Europees Economisch en Sociaal Comité is onlangs de film “Until the last drop” over de groeiende zoetwatercrisis vertoond, in aanwezigheid van de Poolse filmregisseur Ewa Ewart. De filmvertoning vond plaats in het kader van een reeks evenementen rond het thema water. Hoogtepunt daarvan was de conferentie “Call for an EU Blue Deal”, waar het EESC zijn ideeën omtrent een EU-waterstrategie heeft ontvouwd.

“Water is leven, laten we het beschermen en er goed voor zorgen.

Zonder water is er geen leven mogelijk op deze planeet”, zei **Ewa Ewart** voorafgaand aan de vertoning van haar documentaire op 24 oktober in Brussel.

De voorstelling werd geopend door EESC-voorzitter **Oliver Röpke** in het bijzijn van vicevoorzitter **Laurențiu Plosceanu** en EESC-lid **Pietro De Lotto**, de man achter het Blue Deal-initiatief van het EESC. De filmvertoning werd bijgewoond door meer dan 100 gasten, waaronder leden van het EESC,

vertegenwoordigers van EU-instellingen en journalisten.

Ewa Ewart maakt films over heikele kwesties en gevaarlijke onderwerpen. Haar verhalen spelen zich af op de grens tussen leven en dood. Haar films gaan over mensen en oorlogen. “Until the last drop” gaat ook over oorlog, zegt ze.

“Deze documentaire vertelt het verhaal van een andere oorlog, de stomste van allemaal. Het is het verhaal van de oorlog die de mens heeft verklaard aan water – bron van leven – in naam van de vooruitgang. En van de hoop die het ons kan bieden als we meer aandacht besteden aan onze rivieren: de belangrijkste bron van schoon zoet water, dat we nodig hebben voor ons bestaan. Elke dag worden steeds meer mensen zich ervan bewust dat het vijf voor twaalf is, dat we echt anders moeten omgaan met water – onze meest waardevolle grondstof – voordat het te laat is.” (editor-in-chief)

EESC viert 65-jarig bestaan

Ter gelegenheid van zijn 65-jarig bestaan organiseert het EESC een debat met prominente sprekers en hooggeplaatste vertegenwoordigers.

Dit debat – “EESC@65: Versterken van het maatschappelijk middenveld, opkomen voor de democratie” – zal op woensdag 13 december 2023 vanaf 17.30 uur plaatsvinden tijdens de EESC-zitting en via webstream te volgen zijn op de officiële website van het EESC.

NIEUWS VAN DE GROEPEN

Wat Europa's kmo's nodig hebben

Door Stefano Mallia (voorzitter van de EESC-groep Werkgevers), Gerardo Cuerva (voorzitter van CEPYME) en Petri Salminen (voorzitter van SMEunited)

De afgelopen jaren hadden de Europese micro-, kleine en middelgrote ondernemingen (mkmo's) te kampen met de grootste mondiale crises sinds de Tweede Wereldoorlog, maar desondanks hebben ze laten zien dat ze veerkrachtig zijn. Europa kan het zich niet veroorloven dat zijn kmo's er niet in slagen de huidige veranderingen het hoofd te bieden. Hieronder volgt een overzicht van de belangrijkste uitdagingen voor kmo's in Europa.

De lawine van regels drukt zwaar op kmo's. Daarom roepen we de EU op om gevolg te geven aan de toezegging in het steunpakket voor kmo's om maatregelen te nemen die ervoor zorgen dat wetgeving rekening houdt met de behoeften en specifieke kenmerken van kleine bedrijven.

Voorts is de toegang tot vaardigheden voor Europese kmo's een grote opgave. Europese kmo's ondervinden enorme problemen bij de aanwerving van personeel als gevolg van demografische veranderingen. Op alle gebieden zijn maatregelen geboden.

Een vlottere toegang tot financiering is de komende jaren een derde uitdaging. De aanpak van deze kwestie houdt in dat Europese kmo's beter toegang krijgen tot alternatieve financieringssystemen en markten en dat er regelingen komen die investeringen in kleine ondernemingen aanmoedigen, alsook de plaag van late betalingen bestrijden.

De digitale en groene transitie voor ondernemingen mogelijk maken is een enorme taak en kan niet zonder de Europese kmo's worden uitgevoerd. Daarom moeten de EU-instellingen kmo's bij deze processen betrekken en aanmoedigen om het initiatief te nemen.

We willen ook dat er opnieuw wordt gekeken naar de stand van zaken ten aanzien van de in de Green Deal bepaalde doelstellingen. Zo'n evaluatie is volgens ons nodig om ervoor te zorgen dat de gestelde doelen inderdaad haalbaar zijn en, indien dat niet het geval is, om te overleggen met particuliere ondernemingen om nieuwe doelen vast te stellen met realistische termijnen.

Het bovenstaande is alleen mogelijk met een stabiel economisch kader dat zekerheid schept. Nu de economische en handelsbalans verder verschuift en Europa ernstige concurrentieproblemen ondervindt, moeten we een eengemaakte markt scheppen die kmo's de gelegenheid biedt hun volledige potentieel te ontplooiën.

Lees het volledige artikel [HIER](#).

Duurzaam concurrentievermogen vanuit het perspectief van werknemers

Door de groep Werknemers van het EESC

Duurzaam concurrentievermogen lijkt het nieuwste Brusselse modewoord. Maar niets is minder waar. Concurrentievermogen wordt in het algemeen beschouwd als het belangrijkste streven van werkgevers. Die pleiten voor een gunstig ondernemingsklimaat waarin bedrijven kunnen groeien. Het spreekt voor zich dat ook werknemers graag willen dat bedrijven tot bloei kunnen komen.

Hoe wordt concurrentievermogen dan duurzaam? Een concurrentievoordeel kan op veel verschillende manieren worden behaald. Een bedrijf kan efficiënter worden, zijn productiemethoden innoveren, meehelpen met de ontwikkeling van betere technologie, zijn personeel opleiden en de arbeidsomstandigheden verbeteren. Of het kan zijn concurrenten het nakijken geven door te profiteren van

mazen in de wetgeving, het milieu te vervuilen of allerlei manieren te bedenken om zijn personeel minder te betalen (denk bij dat laatste aan de platformeconomie).

Duurzaam concurrentievermogen is daarom voor alle werknemers en burgers van groot belang: het zorgt ervoor dat concurrentie bijdraagt aan een betere samenleving en geen race naar de bodem is. Dat is op langere termijn voor iedereen beter, omdat iedereen de aarde nog altijd nodig heeft. Duurzaam concurrentievermogen is dus ook in het belang van werkgevers: niet alleen leidt het tot ecologische en sociale stabiliteit, maar het stimuleert ook eerlijke concurrentie en moedigt eerlijke bedrijven aan.

Europese Green Deal: eerste groene dialoog van Maroš Šefčovič vindt plaats in het EESC

Door de EESC-groep Maatschappelijke Organisaties

Maroš Šefčovič, uitvoerend vicevoorzitter van de Europese Commissie, koos onze conferentie over [Consumenten weerbaar maken voor de klimaatverandering](#) uit om de eerste van zijn “groene dialogen” te houden, die hij in oktober had aangekondigd tijdens de hoorzitting voor de commissie Milieu, Volksgezondheid en Voedselveiligheid van het Europees Parlement, toen hij werd beoordeeld voor de functie van Europees commissaris voor de Green Deal.

De door de groep Maatschappelijke Organisaties georganiseerde conferentie werd bijgewoond door circa 140 mensen, waaronder nationale en Europese vertegenwoordigers van maatschappelijke organisaties en Europese beleidsmakers. Tijdens het evenement werd onder andere een door het EESC aangevraagde studie gepresenteerd, over [de kosten van klimaatverandering voor huishoudens en gezinnen in de EU](#). Er was ook aandacht voor de rol van consumenten en de noodzaak van een ecologisch, sociaal en economisch duurzame en inclusieve groene transitie, die vraagt om gerichte beleidsmaatregelen en samenwerking tussen alle belanghebbenden.

In zijn openingstoespraak zei **Séamus Boland**, voorzitter van de groep Maatschappelijke Organisaties, dat de groep verheugd is over de door commissaris Šefčovič aankondigde groene dialogen. “Wij vinden het een grote eer dat u onze conferentie heeft uitgekozen om uw eerste groene dialoog te houden.”

Commissaris **Šefčovič** zei dat hij van plan is regelmatig groene dialogen te organiseren om de steun van de burgers voor de Europese Green Deal te cultiveren en te versterken. “We willen laten zien dat we niet alleen wettelijke oplossingen aandragen, maar dat we ook luisteren naar de zorgen van de burgers, en dat we altijd bereid zijn om met belanghebbenden samen te werken om evenwichtige oplossingen te vinden. Deze oplossingen zullen ons helpen de klimaatverandering aan te pakken, maatschappelijk verantwoord te handelen en hoogwaardige werkgelegenheid te creëren in Europa. Uw Comité en uw groep zijn een uitstekend forum voor deze dialogen.”

[Hier](#) vindt u meer informatie over de debatten. De conclusies en aanbevelingen van de conferentie zijn beschikbaar op de [website van het EESC](#).

IK GA STEMMEN! EN U?

6-9 juni 2024: Europese verkiezingen; Ik ga stemmen. U ook?

We houden een nieuwe rubriek in EESC info ten doop: “Ik ga stemmen. U ook?”. In deze rubriek, die van december 2023 tot juni 2024 zal verschijnen, vertellen onze gastsprekers hoe en waarom je aan de Europese verkiezingen kunt en moet

deelnemen. Onze eerste gast is Robert Sermek, hoofd van het Liaisonbureau van het Europees Parlement in Slowakije.

Als leider van een zevenkoppig team voert Robert Sermek op Slowaakse bodem de communicatiestrategieën van het Parlement uit en brengt hij de werkzaamheden van het Parlement en zijn leden dichterbij de Slowaakse burger. Hij werkt sinds 2007 bij het Europees Parlement. Hij was projectleider voor audiovisuele producten bij de EU-brede communicatiecampagnes in de aanloop naar de Europese verkiezingen van 2014 en 2019, en redactioneel coördinator voor de audiovisuele diensten van het Parlement. Voordat hij tot de EU-administratie toetrad, werkte hij als journalist en correspondent voor het Slowaakse nieuwsagentschap TASR en later voor de Slowaakse radio in Brussel, waar hij verslag deed van een cruciale periode in de toetredingsonderhandelingen van Slowakije met de EU en de NAVO.

“Waarom je zeker moet gaan stemmen bij de Europese verkiezingen in 2024”

door Robert Sermek

Volgend jaar, van 6 tot en met 9 juni, krijgen ruim vierhonderd miljoen EU-burgers de kans om leden van het Europees Parlement te kiezen en de toekomst van de Europese Unie vorm te geven. Deze unieke democratische gebeurtenis wordt echter vaak als niet zo relevant en belangrijk voorgesteld.

Onlangs mocht ik een door het Europees Economisch en Sociaal Comité georganiseerd communicatieseminar over de Europese verkiezingen van 2024 bijwonen. Het werd gehouden in Bratislava, Slowakije, en de keuze van die locatie was geen toeval. Slowakije heeft van alle lidstaten de laagste opkomst.

Het seminar probeerde een antwoord te vinden op een doodeenvoudige vraag: waarom gaan stemmen bij de Europese verkiezingen? Allereerst een wedervraag: waarom niet? Stemmen is altijd belangrijk, op lokaal,

nationaal of Europees niveau. Het is een gelegenheid bij uitstek om onze stem te laten horen over onderwerpen die ons na aan het hart liggen.

In juni 2024 kiezen we 720 leden van het Europees Parlement. Deze 720 politici zullen in de komende vijf jaar meebeslissen over EU-wetgeving. Over EU-wetgeving die in vrijwel alle opzichten — milieu, veiligheid en migratie, consumentenrechten en de economie — rechtstreeks doorwerkt in ons dagelijks leven. Niet iedereen is het per definitie eens met elk afzonderlijk besluit dat op EU-niveau wordt genomen, maar deze besluiten hebben wel een onmiskenbare impact op ons leven. Daarom is het zo belangrijk dat we gaan stemmen en van ons laten horen, en niet stemmen betekent dat we eigenlijk iemand anders voor ons laten beslissen.

Een ander vaak onderschat aspect van de Europese verkiezingen is hun impact op de algemene koers van de EU en op de samenstelling van haar instellingen.

Na de verkiezingen in juni is het aan de staatshoofden en regeringsleiders om de volgende voorzitter van de Commissie benoemen. Daarbij moeten zij de verkiezingsuitslag respecteren en een kandidaat van de winnende politieke partij voordragen. Het nieuwe Parlement zal vervolgens de voorzitter van de Commissie kiezen, wat geen uitgemaakte zaak is. In 2019 werd Ursula von der Leyen met een vrij kleine meerderheid gekozen. Daarnaast zullen de leden van het Europees Parlement alle kandidaten voor de functie van commissaris in een drie uur durende openbare hoorzitting aan de tand voelen, waarna zij in het najaar van 2024 het volledige college van commissarissen kiezen. De invloed van onze stem op hoe de EU-instellingen eruit zullen zien is dus duidelijk en betreft veel meer dan alleen de samenstelling van het Europees Parlement.

Maar hoe kunnen we onze burgers hiervan overtuigen? De communicatiediensten van het Europees Parlement voeren sinds begin 2023 campagne. De eerste fase van onze communicatiecampagne, die politiek neutraal en onpartijdig is, was gewijd aan concrete resultaten: wat heeft de EU voor haar burgers gedaan en welke invloed zij heeft de afgelopen vier jaar op hun leven gehad? In de komende weken zullen we langzaam overgaan op het "democratie"-verhaal, waarbij we het belang van stemmen zullen benadrukken.

Het is duidelijk dat het Europees Parlement het niet alleen kan en zal redden. Wij werken samen met onze vrijwilligers en actieve burgers die zich hebben aangemeld in onze together.eu-gemeenschap, en ik nodig u allen uit om zich in dit initiatief te verdiepen en zich ervoor in te schrijven. U kunt zich aanmelden als individu of als maatschappelijke organisatie.

We hebben zoveel mogelijk partners nodig, waaronder het Europees Economisch en Sociaal Comité. We hebben maatschappelijke organisaties, vakbonden, sociale belangengroepen en bedrijfsverenigingen nodig. Samen vertegenwoordigt u ruim 90 miljoen Europeanen of kunt u al die mensen bereiken — en dat is een enorme electorale kracht. Ik geloof oprecht dat wij dankzij uw hulp en medewerking deze kiezers vóór de verkiezingen met onze boodschap kunnen bereiken.

Redactie

Ewa Haczyk-Plumley (editor-in-chief)
Daniela Marangoni (dm)
Laura Lui (ll)

Aan deze uitgave werkten mee

Christian Weger (cw)
Daniela Marangoni (dm)
Daniela Vincenti (dv)
Ewa Haczyk-Plumley (ehp)
Giorgia Battiato (gb)
Jasmin Kloetzing (jk)
Katerina Serifi (ks)
Katharina Radler (kr)
Laura Lui (ll)
Marco Pezzani (mp)
Margarita Gavanis (mg)
Margarida Reis (mr)
Millie Tsoumani (mt)
Pablo Ribera Paya (prp)
Thomas Kersten (tk)

Coördinatie

Agata Berdys (ab)
Giorgia Battiato (gb)

Technical support
Bernhard Knoblich (bk)
Joris Vanderlinden (jv)

Adres

Europees Economisch en Sociaal Comité
Jacques Delorsgebouw, Belliardstraat 99, B-1040
Brussel, België

EESC Info verschijnt negen keer per jaar – telkens ter gelegenheid van een EESC-zitting. EESC info is beschikbaar in 23 talen.

EESC Info is niet het officiële verslag van de werkzaamheden van het EESC. Voor die werkzaamheden wordt verwezen naar het Publicatieblad van de Europese Unie en andere publicaties van het EESC.

Reproductie – onder vermelding van EESC Info – is toegestaan, op voorwaarde dat de redactie een link wordt toegestuurd.

11/2023